

Jsoucnost a bytí

Především musíme rozlišovat mezi jsoucnými pravými a nepravými: pravá jsoucna jsou vnitřně sjednocena, kdežto nepravá jsoucna jsou buď pouhé hromady, anebo jsou pořádána a „sjednocována“ zvenčí, tj. aktivitou jiných jsoucen, ovšem „pravých“. O „bytí“ můžeme mluvit pouze u jsoucen pravých, tj. u jsoucna-událostí. Každá událost (vyšší než primordiální) se děje takříkajíc „po etapách“, přičemž každou takovou krátkou „etapu“, která je právě zvenčí přístupná, nazýváme „jsoucností“ onoho (pravého) jsoucna. Zvenčí pozorováno (resp. registrováno) se dění daného jsoucna-události jeví jako postupná řada jsoucností, které po sobě následují tak, že každá právě aktuální přichází z budoucí jsoucna, aby vystřídalo právě předchozí, která už přestává být aktuální a přechází mezi jsoucností již minulé (které byly aktuální ještě dříve). Událostné dění pravého jsoucna tedy probíhá tak, že se to zvenčí jeví jako série jsoucností, které se od nejbližší předchozí a nejbližší následující liší většinou jen zcela nepatrně. (Náhlé resp. nápadně hluboké, ale časově velmi zhuštěné změny nacházíme jen na nízkých – molekulárních a atomárních – a na nejnižších – kvantových a snad subkvantových? – úrovních.) Tradiční chápání slovesa „jest“ a substantivizovaného adjektiva „jsoucí“ se orientovalo výhradně na předmětnou stránku jednotlivých jsoucností. Každá jsoucnost je však zapojena do celku události svou vnitřní, nepředmětnou stránkou, takže se ve skutečnosti (i když nikoli zvenčí zaregistrovatelně a vykazatelně) děje po celou dobu trvání celku události. Můžeme proto říkat, že událost se neděje po etapách, jak by se mohlo zdát při pozorování zvenčí, nýbrž děje se celá v každém okamžiku svého průběhu. Po celou tuto dobu, od svého počátku až po svůj konec, je událost čímsi „aktuálně“ skutečným a také „přítomným“ (neboť v každé své jsoucnosti je celá událost se všemi – tj. i neaktuálními – jsoucnostmi „při tom“, tedy pří-tomná). Tato skutečná pří-tomnost celé události v každém okamžiku, v každé fázi svého událostního dění má charakter, dovolující celou událost považovat za „jedno“, protože integrované jsoucno (jsoucno-událost). Chceme-li vyjádřit, že taková událost jako celek je skutečností, tj. navenek se její průběh vyjevuje (zvnějšňuje) někde mezi jejím počátkem a koncem, mluvíme o jejím „bytí“. Bytí jsoucna-události je tedy „koextenzivní“ s jejím trváním, tj. nejen zahrnuje, nýbrž sjednocuje a integruje všechny její jednotlivé jsoucnosti, ať už je „aktuálně jsoucí“ kterákoli z nich.

(Písek, 050813-3.)